

Kostnadsfri pneumokockvaccination till personer från 65 och äldre samt till riskgrupper

RS 1528-2021

Sammanfattning

Pneumokocksjukdomar är vanligast hos små barn och äldre vuxna. Det är också tydligt att individer med vissa kroniska sjukdomar och tillstånd samt individer med kraftigt nedsatt immunförsvar löper en ökad risk att drabbas av livshotande sjukdom till följd av pneumokocksjukdom. Risken för invasiv pneumokocksjukdom (IPD; allvarlig pneumokocksjukdom där bakterien till exempel hittas i ryggmärgsvätska eller blod), ökar kraftigt med stigande ålder.

Pneumokocksjukdom utgör en stor börda för sjukvården, de drabbade personerna och samhället. Både IPD och lunginflammation orsakad av pneumokocker kan leda till nedsatt funktion under flera månader med sjukskrivningar och försämrad livskvalitet som följd.

Med en åldrande befolkning med ett ökande vårdbehov kan en förbättrad vaccinationstäckning var en väg att gå för att minska belastningen på sjukvården men även för att minska mänskligt lidande och död.

I Sverige ligger frågan sedan en tid hos regeringen huruvida ett nationellt särskilt vaccinationsprogram för pneumokocker till riskgrupper ska införas. Folkhälsomyndigheten (FoHM) har rekommenderat ett särskilt nationellt program för vaccination mot pneumokocker från 75 års ålder där åldersgränsen är beräknad med hälsoekonomiska metoder. Vaccinationer inom ramen för nationella program ska erbjudas kostnadsfritt av landsting och kommuner och staten står för kostnaden.

En majoritet av landets regioner erbjuder redan idag gratis pneumokockvaccin på regionernas bekostnad från 65 års ålder vilket också är åldersgränsen för riskgrupp enligt Folkhälsomyndigheten.

Det finns två sorters pneumokockvaccin tillgängliga i Sverige varav det ena ingår i barnvaccinationsprogrammet (Synflorix® el Prevenar13®). Det andra vaccinet, Pneumovax®, ges till äldre och riskgrupper. Gratis pneumokockvaccin föreslås införas i samband med årets säsongsvaccination. Beslutet ställs till regionstyrelsen, som ansvarar för primärvårdsbeställningen.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige besluta

Hälso- och sjukvårdsnämnden rekommenderar regionfullmäktige att besluta om införande av kostnadsfri pneumokockvaccination i region Västerbotten till personer 65 år och äldre samt till övriga riskgrupper enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation. I väntan på regeringens beslut om att vaccinationen ska ingå i nationellt vaccinationsprogram ska det finansieras av region Västerbotten.

Ärendet överlämnas till Regionstyrelsen.

Bedömda resultat och konsekvenser

Fler friska äldre. Lägre behov av besök på Hälsocentraler och färre vårdtillfällen på sjukhus.

Ersätter beslutet ett tidigare/annat beslut?

Tidigare beslut om att pneumokockvaccinet betalas av individen i riskgrupp själv

Resurser och finansiering

Vaccinet Pneumovax® ges en gång. Det samlade behovet av vaccination i Västerbotten bedöms omfatta ca 3000 doser/år vilket innebär en kostnad på 720000 SEK/år (Vaccinet kostar 240kr/dos) Antalet doser av Prevenar13® (520kr/dos) är lägre men svårt att uppskatta. Troligen rör det sig om ett par hundra doser per år. Beräknad årlig total kostnad för vaccinet uppgår till 824 000 SEK. Till denna kostnad tillkommer de kostnader som själva vaccinationen omfattar, dvs motsvarande stickavgift. Finansiering för kostnader av den något dyrare sort av säsongsinfluensavaccin hanteras via Regionstyrelsens anslag för fria vaccinationer för 2021. Finansiering av kostnader för pneumokockvaccin och utebliven patientavgift på ca 1 mkr hanteras av Regionstyrelsen, beställaren för 2021. Ärendet ska beredas i budgetprocess för permanent finansiering med start 2022.

Bilagor

- FoHM rekommendationer om pneumokockvaccination till riskgrupper
- Tjänsteskrivelse
- Yttrande från smittskyddsläkare

Beslutet experderas till

Regionfullmäktige